

Bruxelles, 11.3.2015.
COM(2015) 117 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Izuzeća koja su odobrila države članice na temelju Uredbe (EZ) 1371/2007 o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu

Primjena Uredbe (EZ) br. 1371/2007 o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu: Izuzeća koja su odobrila države članice na temelju članka 2. Uredbe

UVOD

Uredba (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu ¹ (dalje u tekstu: „Uredba”) stupila je na snagu 3. prosinca 2009. Cilj je Uredbe zaštita prava putnika u željezničkom prometu u EU-u, posebno u slučaju smetnji pri putovanju, i poboljšanje kvalitete i učinkovitosti usluga željezničkog prijevoza putnika.

Premda se, u načelu, Uredba primjenjuje na sve usluge željezničkog prijevoza putnika u EU-u, njome se dopušta državama članicama da odobre izuzeća od primjene na usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika na duge relacije kako bi se olakšalo njezino postupno uvođenje. S obzirom na posebnu narav usluga gradskog, prigradskog i regionalnog željezničkog prijevoza putnika, Uredbom se državama članicama dopušta i da te usluge izuzmu od primjene Uredbe.

Člankom 2. Uredbe tako se državama članicama dopušta da izuzmu određene usluge od potpune primjene Uredbe:

1. članak 2. stavak 4.: usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika za razdoblje od najviše pet godina, koje se može obnoviti dvaput (uz iznimku odredaba navedenih u članku 2. stavku 3. Uredbe);
2. članak 2. stavak 5.: usluge gradskog, prigradskog i regionalnog željezničkog prijevoza putnika (uz iznimku odredaba navedenih u članku 2. stavku 3. Uredbe);
3. članak 2. stavak 6.: usluge željezničkog prijevoza putnika ili putovanja čiji se znatan dio izvodi izvan EU-a za razdoblje od najviše pet godina. To se izuzeće može obnoviti.

Člankom 2. stavkom 7. poziva se Komisiju da Europskom parlamentu i Vijeću dostavi izvješće o izuzećima koja su odobrile države članice u skladu sa člankom 2. stavcima 4., 5. i 6.

I. TRENUTAČNO STANJE IZUZEĆA

Od stupanja Uredbe na snagu, 3. prosinca 2009., do kraja prvog petogodišnjeg razdoblja, 2. prosinca 2014.

S obzirom na opće stanje primjene Uredbe, može se primijetiti da je četiri države članice trenutačno primjenjuju u cijelosti, dok su 22 države članice odobrile izuzeća u različitoj mjeri. U izvješću se daje detaljan pregled stanja s obzirom na različite usluge željezničkog prijevoza putnika koje se pružaju u državama članicama.

---

¹ SL L 315, 3.12.2007., str. 14.

1. Usluge željezničkog prijevoza putnika na nacionalnoj razini (usluge domaćeg, gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza)

S obzirom na to kako su izuzeća odobravana tijekom prvih pet godina, mogu se utvrditi sljedeće razlike među državama članicama²:

1) *Potpuna primjena Uredbe bez izuzeća*

Samo su četiri države članice odlučile primijeniti Uredbu u cijelosti, ne odlučivši se ni za jedno izuzeće: *Danska, Italija, Nizozemska i Slovenija*.

2) *Izuzeće svih usluga (domaćeg, gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza)*

Pet je država članica odlučilo donijeti potpuna izuzeća, pa primjenjuju samo obvezne odredbe iz članka 2. stavka 3. Uredbe³: *Bugarska, Francuska, Irska, Latvija i Rumunjska*.

3) *Djelomično izuzeće*

- **Izuzeća odobrena ovisno o vrsti usluge (domaćeg ili gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza)**

- *Izuzeće usluga domaćeg, ali ne i gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza*

Tri su države članice odobrile izuzeća za usluge domaćeg prijevoza na duge relacije, ali ne i za svoje gradske, prigradske ili regionalne usluge: *Belgija, Češka i Litva*.

- *Izuzeće usluga gradskog, prigradskog i regionalnog, ali ne i domaćeg prijevoza*

Pet država članica nije primijenilo ni jedno izuzeće za usluge domaćeg prijevoza (na duge relacije), nego samo za usluge gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza: *Austrija, Finska, Njemačka, Luksemburg i Švedska*.

- **Izuzeća odobrena ovisno o vrsti zahtjeva (tj. prema članku)**

- *Izuzeća odobrena za određene članke za određene usluge*

Belgija je izuzela svoje nacionalne usluge prijevoza na duge relacije samo iz prava na informacije tijekom putovanja na temelju dijela II. Priloga II. Uredbi. *Španjolska* je izuzela samo usluge domaćeg prijevoza na duge relacije iz primjene članka 27. o rješavanju pritužbi.

- *Izuzeća odobrena za nekoliko članaka za sve nacionalne službe*

---

² Malta i Cipar nemaju usluga željezničkog prijevoza putnika.

³ Na temelju članka 2. stavka 3., članak 9., članak 11., članak 12., članak 19., članak 20. stavak 1. i članak 26. primjenjuju se na sve usluge željezničkog prijevoza putnika u EU-u.

Devet je država članica odobrilo izuzeća za određene članke: *Estonija, Grčka, Hrvatska⁴, Mađarska, Poljska, Portugal, Slovačka, Španjolska i Ujedinjena Kraljevina.*

2. Prekogranične usluge kojima su obuhvaćene treće zemlje

Deset je država članica odobrilo potpuna ili djelomična izuzeća u skladu s člankom 2. stavkom 6. za usluge željezničkog prijevoza putnika ili putovanja čiji se znatan dio izvodi izvan EU-a: *Bugarska, Estonija, Finska, Grčka, Hrvatska, Mađarska, Latvija, Litva, Poljska i Rumunjska.* To znači da su sve zemlje s prekograničnim uslugama kojima su obuhvaćene treće zemlje te usluge izuzele iz primjene Uredbe na svojem državnom području.

3. Dodatni elementi

Većina država članica koje su izuzele svoje domaće usluge prijevoza na duge relacije odobrile su izuzeća za članke 8., 10., 13., 15., 17. i 18. Većina država članica koje su izuzele usluge gradskog, prigradskog i regionalnog željezničkog prijevoza putnika odobrile su izuzeća za članke 8., 10., 15., 16., 17. i 18. Države članice ne moraju posebno obrazlagati donošenje izuzeća, ali ono mora biti provedeno na transparentan i nediskriminirajući način. Čini se jasnim da su izuzeća odobrena uglavnom za članke koji se mogu smatrati financijski najzahtjevnijima, tj. one koji se odnose na predujmove u slučaju nesreća (članak 13.) i one koje se odnose na odgovornost u slučaju kašnjenja, propuštenih veza i otkazivanja putovanja, a time i na povrat novca, naknadu cijene karte i pomoć (članci 15., 16., 17. i 18.). Opterećujućima i skupima može se smatrati i članke 8. (o informacijama) i 10. (o sustavima za informacije i rezervacije) ako su potrebni nova ili obnovljena željeznička vozila ili računalni sustavi kako bi se ispunile obveze iz tih članaka.

Iz gornjega se kratkog pregleda vidi da je primjena izuzeća, posebno za domaće usluge, dovela do niza različitih prava putnika u željezničkom prometu u EU-u, što je posljedica različitih nacionalnih zakonodavstava koja se primjenjuju u nedostatku jedinstvenog skupa prava putnika u EU-u. Već u zaključcima svojeg izvješća Europskom parlamentu i Vijeću od 14. kolovoza 2013. o primjeni Uredbe⁵ Komisija je primijetila da je „opsežna primjena izuzeća ozbiljna prepreka ispunjenju cilja Uredbe”, a to je poboljšanje kvalitete i učinkovitosti usluga željezničkog prijevoza putnika. Izuzećima u državama članicama sprečava se stvaranje ravnopravnih uvjeta za željezničke prijevoznike u cijelom EU-u. Njima se i putnicima u željezničkom prijevozu uskraćuje pravna sigurnost i potpuno ostvarivanje njihovih prava.

Sažeta tablica s prikazom stanja izuzeća od studenoga 2014. nalazi se na kraju izvješća⁶.

II. IZGLEDI NAKON 3. PROSINCA 2014.

⁴ Hrvatska je pristupila EU-u 1. srpnja 2013. Izuzeća je donijela od datuma pristupanja do kraja prvog petogodišnjeg razdoblja od stupanja Uredbe na snagu, tj. do 2. prosinca 2014.

⁵ COM(2013) 587 završna verzija, 14.8.2013.

⁶ Popis izuzeća temelji se na podacima koje su dostavile države članice.

U izvješću se razmatra i buduće stanje u pogledu primjene Uredbe i posebno mogućnost da države članice obnove izuzeća. Na temelju informacija dobivenih od država članica, stanje se neće znatno promijeniti nakon 3. prosinca 2014. jer bi samo pet država članica moglo primijeniti Uredbu u cijelosti, a 21 će nastaviti odobravati izuzeća u različitoj mjeri.

Države članice mogu obnoviti izuzeća u skladu s člankom 2. stavcima 4. i 6. Uredbe, ali su o svakom produljenju nakon 3. prosinca 2014. dužne obavijestiti Komisiju. Isto vrijedi i za devet država članica koje su se odlučile za petogodišnje razdoblje izuzeća za usluge gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza u skladu s člankom 2. stavkom 5. s mogućnošću obnove⁷.

U tom kontekstu od država članica tražilo se da se izjasne o svojim namjerama za smanjenje ili obnovu izuzeća⁸.

Na temelju primljenih informacija, čini se da četiri države članice tijekom sljedećega petogodišnjeg razdoblja namjeravaju smanjiti broj članaka za koje odobravaju izuzeća: *Belgija, Bugarska, Estonija i Poljska*. U slučaju *Belgije* to će dovesti do potpune primjene Uredbe za sve usluge željezničkog prijevoza putnika.

Dvanaest država članica namjerava zadržati trenutno stanje izuzeća za još jedno razdoblje od pet godina: *Austrija, Češka, Finska, Francuska, Grčka, Hrvatska, Litva, Latvija, Mađarska, Njemačka, Rumunjska i Slovačka*. *Ujedinjena Kraljevina* najavila je da će produljiti postojeća izuzeća kao zaštitnu mjeru i tijekom 2015. provesti savjetovanja i preispitivanje prije nego li odluči treba li produljiti izuzeća ili ih posve ili djelomično ukinuti. *Danska, Italija, Nizozemska i Slovenija* već primjenjuju Uredbu u cijelosti.

Švedska, koje prije nije navela izuzeća koja će primijeniti na usluge gradskog, prigradskog ili regionalnog prijevoza, sada je obavijestila Komisiju o svojim planovima da izuzme te usluge iz primjene određenih članaka Uredbe.

Premda neke države članice još nisu poslale službenu obavijest o obnovi ili ukidanju izuzeća u skladu s člankom 2. stavkom 7. Uredbe, može se procijeniti da se stanje u pogledu primjene Uredbe na usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika neće znatno promijeniti nakon prvog petogodišnjeg razdoblja. To znači da će se zaštita putnika na temelju Uredbe za te usluge u najboljem slučaju poboljšati samo umjereno. Slično je stanje i u pogledu usluga međunarodnog prijevoza i putovanja čiji se znatan dio izvodi izvan EU-a.

Zaključno, može se reći da su države članice tijekom prvih pet godina primjene Uredbe (EZ) br. 1371/2007 odobravale opsežna izuzeća, a u bliskoj se budućnosti mogu očekivati samo vrlo mala poboljšanja. Ravnopravni uvjeti za željezničke prijevoznike i visoka razina zaštite putnika u EU-u stoga su još daleko od stvarnosti.

---

⁷ Bugarska, Estonija, Grčka, Hrvatska, Irska, Latvija, Mađarska, Portugal i Španjolska.

⁸ Države članice koje nisu odgovorile na neformalnu anketu nisu navedene.

**Uredba 1371/2007 o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu
PRILOG I. Tablični sažetak – informacije o nacionalnim izuzećima (stanje u studenome
2014.)**

Zemlja	Usluge domaćeg željezničkog prijevoza			Usluge gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza			Usluge međunarodnoga željezničkog prijevoza izvan vanjskih granica EU-a		
	Da		Ne	Da		Ne	Da		Ne
	Izuzeća	Trajanje		Izuzeća	Trajanje		Izuzeća	Trajanje	
Austrija			x	Osim onih predviđenih čl. 2. st. 3., izuzeća se primjenjuju na čl. 16., čl. 17., čl. 18. st. 4., čl. 28. i čl. 15. u vezi s glavom IV. poglavljem II. Priloga I.: ograničenje troškova od 80 EUR za hotel i 50 EUR za taksi (ne primjenjuje se na osobe s posebnim potrebama).	neograničeno				x
Belgija	Dio II. Priloga II.	5 godina				x			x
Bugarska	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina	
Češka	Čl. 8., čl. 10., čl. 17., čl. 18. st. 2. toč. (a) i (b) i čl. 18. st. 3.; čl. 7. st. 2. toč. (b), čl. 17. st. 2. toč. (b), čl. 24. st. 3. toč. (b)	5 godina				x			x
Hrvatska	Članci 13., 15., 16., 17., 18., 25. i 28.	do 3.12.2014., moguće produljenje	x	Članci 13., 15., 16., 17., 18., 25. i 28.	do 3.12.2014., moguće produljenje	x	Članci 13., 15., 16., 17., 18., 25. i 28.	do 3.12.2014., moguće produljenje	x
Danska			x			x			x
Estonija	Čl. 8., čl. 10., čl. 13. st. 2., čl. 15., čl. 16., čl. 17., čl. 18. st. 2., 4. i 5., čl. 20. st. 2., čl. 21., čl. 22., čl. 23., čl. 24. i čl. 25.	do 3.12.2014.		Čl. 8., čl. 10., čl. 13. st. 2., čl. 15., čl. 16., čl. 17., čl. 18. st. 2., 4. i 5., čl. 20. st. 2., čl. 21., čl. 22., čl. 23., čl. 24. i čl. 25.	do 3.12.2014.		Čl. 8., čl. 10., čl. 13. st. 2., čl. 15., čl. 16., čl. 17., čl. 18. st. 2., 4. i 5., čl. 20. st. 2., čl. 21., čl. 22., čl. 23., čl. 24. i čl. 25.	do 3.12.2014.	
Finska			x	U pogledu usluga regionalnog prijevoza ograničenih na metropolsko područje Helsinkija (Helsinki – Kirkkonummi, Helsinki – Karjaa, Helsinki – Vantaankoski, Helsinki – Riihimäki, Helsinki – Lahti i Lahti – Riihimäki) i samo koja se odnose na čl. 10., čl. 17. i čl. 18. st. 2. toč. (a) i (b).	neograničeno		Samo koja se odnose na usluge prijevoza u Rusiju i iz nje.	5 godina (do prosinca 2014.)	
Francuska	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	do 3.12.2014., moguće produljenje		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	neograničeno				x
Njemačka			x	Čl. 8. st. 2., čl. od 15. do 18. (izmjene), čl. 18. st. 2. toč. (a), čl. 27. st. 3., čl. 28., čl. 29. st. 1. prva rečenica i za usluge prijevoza koje se pružaju zbog svoje povijesne važnosti ili u turističke svrhe.	neograničeno				x
Grčka	Članci 13., 15., 16., 17., 18., i 28.	5 godina		Članci 13., 15., 16., 17., 18., i 28.	5 godina		Čl. 13., 15., 16., 17., 18. i 28. u pogledu usluga prijevoza u Srbiju i druge zemlje preko Makedonije i Turske.	5 godina	
Mađarska	Čl. 8. st. 2., čl. 10. st. 1., 2. i 4., čl. 17., čl. 18. st. 2. toč. (a) i (b), čl. 18. st. 5., čl. 21. st. 1. i čl. 23.	5 godina		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Čl. 10. st. 1., 2. i 4., čl. 18. st. 2. toč. (a) i (b), čl. 18. st. 5., čl. 21. st. 1. i čl. 23.	5 godina	
Irska	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		<i>nije primjenjivo</i>		
Italija			x			x			x
Latvija	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Ne primjenjuju se na usluge prijevoza između postaja u Latviji i trećoj zemlji.	5 godina	
Litva	Nisu primjenjivi čl. 8. st. 2. i 3. (Prilog II.) te čl. 13., 21., 22., 23. i 24.	do 3.12.2014.				x	Ni jedna odredba nije primjenjiva na međunarodne željezničke usluge kada se te usluge pružaju izvan države članice EU-a, uključujući barem jednu postaju prema voznom redu.	5 godina	
Luksemburg			x	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	neograničeno				x
Nizozemska			x			x			x
Poljska	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 4., čl. 5., čl. 7., čl. 8. st. 1., čl. 9., čl. 11., čl. 12., čl. 16., čl. 19., čl. 20. st. 1., čl. 21. st. 2., čl. 22., čl. 23., čl. 24., čl. 25., čl. 26., čl. 27., čl. 28. i čl. 29. Za usluge prijevoza vlakovima Ekspres, InterCity, Express InterCity, EuroCity i EuroNight primjenjuju se i članci 13. i 17. Uredbe.	do 3.12.2014., moguće produljenje		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 4., čl. 5., čl. 8. st. 1., čl. 9., čl. 11., čl. 12., čl. 16., čl. 19., čl. 20. st. 1., čl. 21. st. 2., čl. 22., čl. 23., čl. 24., čl. 26., čl. 27., čl. 28. i čl. 29.	neograničeno		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 4., čl. 5., čl. 7., čl. 8. st. 1., čl. 9., čl. 11., čl. 12., čl. 16., čl. 19., čl. 20. st. 1., čl. 21. st. 2., čl. 22., čl. 23., čl. 24., čl. 25., čl. 26., čl. 27., čl. 28. i čl. 29. Za usluge prijevoza vlakovima Ekspres, InterCity, Express InterCity, EuroCity i EuroNight primjenjuju se i članci 13. i 17. Uredbe.	do 3.12.2014., moguće produljenje	
Portugal	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3., čl. 8., čl. 10., čl. od 13. do 17., čl. 18. st. 2., čl. 20. st. 2., čl. 27., čl. 28., kao i čl. od 6. do 14. i čl. 32. Priloga I., Prilog II. i Prilog III. • Portugal je potvrdio da se namjerava prijaviti za ta izuzeća.	5 godina		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3., čl. 8., čl. 10., čl. od 13. do 17., čl. 18. st. 2., čl. 20. st. 2., čl. 27., čl. 28., kao i čl. od 6. do 14. i čl. 32. Priloga I., Prilog II. i Prilog III.	5 godina				
Rumunjska	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	neograničeno		x	5 godina	
Slovenija			x			x			x
Slovačka	Članci 8., 13., 15., 17., 18., 21., 22., 23., 25., 28.	do 3.12.2014., moguće produljenje		Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	neograničeno				x
Španjolska	Članak 27.	5 godina, moguće produljenje		Članak 10.	neograničeno				x
Švedska			x	Utvrđit će se.					x
UK	Sve odredbe Uredbe osim onih iz čl. 2. st. 3.	5 godina		Usluge koje nisu odobrene u skladu s Direktivom 95/18/EZ. To u prvom redu znači neke lokalne usluge prijevoza u gradskim i prigradskim područjima.	neograničeno				x

Napomena: ovaj popis izuzeća temelji se na informacijama koje su dostavile države članice i stoga ne predstavlja nikakvo gledište ni obvezu Europske komisije.